

Φασίστες και αφεντικά... Η περίπτωση της Amazon.

Τριανταφυλλίδου Χάρης

"ο φασισμός δεν μπορεί να πολεμηθεί παρά σαν καπιταλισμός στην πιο ωμή και καταπιεστική του μορφή, σαν ο πιο θρασύς κι ο πιο δόλιος καπιταλισμός. Πώς, λοιπόν, τώρα να πει κάποιος αντίπαλος του φασισμού την αλήθεια για το φασισμό όταν δε θέλει να πει τίποτα για τον καπιταλισμό, που τον προκαλεί; Πώς να 'χει η αλήθεια αυτή πραχτική σημασία;"

Bertold Brecht, «Πέντε δυσκολίες για να γράψει κανείς την αλήθεια»

Ο Rudolf Hess, στενός φίλος, συνεργάτης και για χρόνια αναπληρωτής του φύρερ Adolf Hitler, πέθανε σε ηλικία 93 χρόνων, τον Οκτώβρη 1987 μετά από 40 χρόνια κράτησης στις φυλακές εγκληματιών πολέμου Berlin Spandau. Αποτελεί σύμβολο για Νεοναζιστές σε όλο τον κόσμο, καθώς στη δίκη της Νυρεμβέργης, όπου είχε καταδικαστεί για εγκλήματα πολέμου και εγκλήματα κατά της ειρήνης σε ισόβια κάθειρξη, είχε δηλώσει αμετανόητος και υπερήφανος εθνικοσοσιαλιστής. Έτσι το πορτρέτο του "μάρτυρα" του παγκόσμιου εθνικοσοσιαλιστικού κινήματος, ο οποίος σύμφωνα με τους θαυμαστές και ομοϊδεάτες του έπεσε θύμα συνωμοσίας κατά της ζωής του, στόλισε επανειλημμένως και το εξώφυλλο του περιοδικού της Χρυσής Αυγής.

Το Φεβρουάριο του 2013 η εταιρία H.E.S.S. Security, οι υπάλληλοι της οποίας τυγχάνει να είναι κατά πλειοψηφία άντρες με ξυρισμένα κεφάλια και μωύδη εμφάνιση, οι οποίοι φορούν ρούχα της εταιρίας Thor Steinar¹, έγινε γνωστή από την Αμερική μέχρι και την Κίνα, μέσω ενός ντοκιμαντέρ της δημόσιας τηλεόρασης της Γερμανίας², επειδή παρείχε υπηρεσίες ασφάλειας στους χώρους στέγασης αλλοδαπών ενοικιαζόμενων εργαζόμενων στην Amazon της Γερμανίας.

Το σύστημα Amazon

Η Amazon είναι το μεγαλύτερο online-πολυκατάστημα του κόσμου. Τα κέρδη της εταιρίας ανήλθαν το 2012 σε 61 δισεκατομμύρια δολάρια. Μόνο το γερμανικό υποκατάστημα της Amazon, το οποίο είναι η μεγαλύτερη εμπορική εταιρία με ταχυδρομική αποστολή προϊόντων της χώρας και ελέγχει το 25% της σχετικής αγοράς, κατέγραψε το περασμένο χρόνο κέρδη ύψους 8,7 δισεκατομμυρίων δολαρίων, δηλαδή 6,8 δισεκατομμυρίων ευρώ. Στα επτά κέντρα διανομής της Amazon στη Γερμανία, απασχολούνται πάνω από 12.000 εργαζόμενοι. Η πλειοψηφία τους υπό το καθεστώς ενοικίασης. Έτσι από τους 3300 εργαζόμενους στο κέντρο διανομής στο Koblenz μόνο 200 απασχολούνται με σύμβαση απεριορίστου χρόνου και μόλις 1038 από τους συνολικά 5038 που εργάζονται για την εταιρία στο Augsburg.

Ο αριθμός των ενοικιαζόμενων εργαζομένων αυξάνεται δραστικά σε περιόδους αιχμής

όπως εκείνη των Χριστουγέννων. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του συνδικάτου Ver.di, η Amazon απασχολούσε τους τελευταίους τρεις μήνες του 2012 συνολικά 5000 αλλοδαπούς ενοικιαζόμενους εργαζόμενους από όλες τις χώρες της Ευρώπης. Το ταξίδι τους στον αναπτυγμένο ευρωπαϊκό βορρά, το ταξίδι στη χώρα των μεγάλων μισθών και ανθρώπινων εργασιακών συνθηκών, είχε ξεκινήσει με ένα αίτημα της Amazon Γερμανίας για επιπλέον εργατικό δυναμικό, που μεταφέρθηκε στους ενδιαφερόμενους στο εξωτερικό μέσω του "Ομοσπονδιακού Οργανισμού Εργασίας" της Γερμανίας και τους αντίστοιχους οργανισμούς εύρεσης εργασίας ανά την Ευρώπη. Ετοιμάστηκαν να φύγουν από την Ισπανία, όπως περιγράφουν στο φακό του δημόσιου τηλεοπτικού σταθμού ARD μια νοσοκόμα, ένας μηχανικός και μια δασκάλα, μετά από δέσμευση της Amazon για μηνιαίες απολαβές ύψους 1500 ευρώ. Δύο μέρες πριν την αναχώρησή τους για τη Γερμανία όμως, η Amazon τους ενημέρωσε χωρίς περαιτέρω εξηγήσεις, πως σε αντίθεση με όσα είχαν συμφωνηθεί προηγουμένως, τελικώς δεν υπήρχε δυνατότητα απευθείας απασχόλησης στην εταιρία. Ωστόσο, καθησυχάζοντας τους και υπονοώντας πως πρόκειται για μια ασήμαντη γραφειοκρατική λεπτομέρεια, ο εκπρόσωπος της Amazon τους παρότρυνε να επικοινωνήσουν με την εταιρία ενοικίασης εργαζομένων Trenkwalder, επισημαίνοντας πως συνθήκες εργασίας και μισθός θα αντιστοιχούσαν σε όσα είχαν συμφωνηθεί.

Η σύμβαση εργασίας με την εταιρία ενοικίασης εργαζομένων παρουσιάστηκε σε όσες/ ους έφυγαν από τις χώρες τους για να δουλέψουν στη Γερμανία μόνο όταν είχαν ήδη φτάσει στον προορισμό τους. Το ύψος του μισθού που προβλεπόταν σε αυτήν, ήταν 12% μειωμένο σε σχέση με συμφωνηθέντα. Οι εποχιακοί αυτοί εργαζόμενοι στεγάζονται σε τουριστικά πάρκα 30 χμ μακριά από το χώρο εργασίας τους. Έξι άγνωστοι σε ένα μικροσκοπικό μπανγκαλόου, οι οποίοι μεταφέρονται με πούλμαν στο κέντρο διανομής της Amazon. Τα πούλμαν είναι λίγα, δεν υπάρχουν σταθερά δρομολόγια. Η κάθε καθυστέρηση στο ξεκίνημα της βάρδιας σημαίνει περικοπή μισθού, όπως περιγράφει η Ισπανίδα δασκάλα που σε κάθε βάρδια περπατάει μέχρι και 17 χμ για να βρει, να πακετάρει και να ετοιμάσει για αποστολή τις χιλιάδες παραγγελίες. "Τα πούλμαν αργούν συχνά. Έχω δει τους εργαζόμενους να περιμένουν ώρες στο κρύο και στα χιόνια επειδή δεν υπήρχε λεωφορείο να τους μεταφέρει στο χώρο διαμονής τους. Τους έχω δει να κοιμούνται μετά το τέλος της βάρδιάς τους στα τραπέζια της καφετέριας. Δεν ξέρουν τη γλώσσα, φοβούνται μην τους διώξουν και γυρίσουν στις πατρίδες τους χωρίς ένα ευρώ. Γιαυτό οι εργαζόμενοι αυτοί de facto δεν έχουν δικαιώματα," εξηγεί ο υπεύθυνος γραμματέας του συνδικάτου Ver.di., ο οποίος κατήγγειλε επανειλημμένως τις συνθήκες στεγνής εκμετάλλευσης των ενοικιαζόμενων εργαζομένων στην Amazon. Και όχι μόνο αυτές: Όπως έχει επισημανθεί σε πολυάριθμες επιστολές του συνδικάτου προς την Amazon, η εταιρία "ξεχνάει" συστηματικά να αναφέρει στα χαρτιά μισθοδοσίας πως παρέχει τροφή και στέγη στους αλλοδαπούς ενοικιαζόμενους εργαζόμενους που απασχολεί, μιας και σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο στις περιπτώσεις αυτές ο εργοδότης υποχρεούται να πληρώσει εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ver.di, οι Amazon το τελευταίο τρίμηνο του 2012 παρέλειψε να καταβάλλει πάνω από ένα εκατομμύριο ευρώ στα ασφαλιστικά ταμεία της χώρας.

Ο ρόλος της H.E.S.S. Security

Η επιτήρηση των εργαζομένων από τον εργοδότη τους είναι σκληρή. Συγκεκριμένα, σε κάποια από τα κέντρα διανομής υπάρχουν κάμερες σε όλους τους χώρους εργασίας, και τα scanner χεριού που χρησιμοποιούν οι λεγόμενοι pickers για να καταγραφούν οι αποστολές στο ηλεκτρονικό σύστημα παραγγελιών, έχουν χρονομετρητή3. Για τους αλλοδαπούς

ενοικιαζόμενους εργαζόμενους η επιτήρηση αυτή δεν σταματάει στην έξοδο τους από το χώρο εργασίας, όπου ο εργοδότης μετά από κάθε βάρδια με αυστηρούς ελέγχους σιγουρεύεται πως δεν έχει πέσει θύμα κλοπής. Όσοι/ες στεγάζονται στα τουριστικά πάρκα, βρίσκονται συνέχεια αντιμέτωποι με τους υπαλλήλους της H.E.S.S. Security, οι οποίοι είναι παρόντες σε κάθε γεύμα, σε όλους τους κοινόχρηστους χώρους και εισβάλλουν ακόμα και χωρίς την έγκριση των εργαζομένων στο χώρο διαμονής τους, βγάζουν φωτογραφίες, κάνουν αναφορές για ακαταστασία και ό,τι άλλο κρίνουν καταδικαστέο. Έτσι η Ισπανίδα νοσοκόμα, που μίλησε στους δημοσιογράφους για της συνθήκες σκλαβιάς στην Amazon, περικυκλώθηκε από τους μπράβους της H.E.S.S., οι οποίοι την ενημέρωσαν πως είχε μια ώρα για να μαζέψει τα πράγματα της και να φύγει από το τουριστικό πάρκο, επειδή είχε απλώσει ρούχα στο καλοριφέρ. Την επόμενη μέρα έμαθε πως έχασε και τη θέση εργασίας στην Amazon.

Λίγες μέρες μετά την προβολή του ντοκιμαντέρ και την κατακραυγή στα γερμανικά και ξένα μέσα ενημέρωσης, η Amazon έδωσε τέλος στη συνεργασία της με την H.E.S.S. Security. Ο επικεφαλής της H.E.S.S. αδυνατεί, όπως αναφέρει σε συνέντευξη που παραχώρησε στη δημόσια τηλεόραση λίγες εβδομάδες αργότερα, να κατανοήσει την αναστάτωση. Οι υπάλληλοι της εταιρίας του έκαναν σωστά τη δουλειά τους.

1Η Thor Steinar παράγει γυναικεία, ανδρικά και παιδικά ρούχα. Το επίσημο logo της εταιρίας ήταν το ρουνικό σύμβολο της δράσης και του πολέμου και απαγορεύτηκε δικαστικά το 2004, επειδή κρίθηκε πως καταπατά την παράγραφο 86α του Ποινικού Κώδικα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας που απαγορεύει τη χρήση συμβόλων οργανώσεων, που έχουν κριθεί αντισυνταγματικές. Στο ντιζάιν των ρούχων της Thor Steinar χρησιμοποιούνται αρχαιογερμανικά σύμβολα προχριστιανικής περιόδου που ήταν δημοφιλή την περίοδο του τρίτου Ράιχ καθώς και σύμβολα με αναφορά στη Βέρμαχτ. Έτσι τα ρούχα της Thor Steinar αποτελούν ανεπίσημη ενδυμασία των Γερμανών Νεοναζιστών. Στο Κοινοβούλιο της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, στα τοπικά κοινοβούλια της Σαξωνίας και του Μεκλεμβούργου Δυτική Πομερανία, καθώς και σε πολλά αθλητικά στάδια η είσοδος ατόμων που φοράνε ρούχα της μάρκας Thor Steinar έχει απαγορευτεί.

2Ausgeliefert! Leiharbeiter bei Amazon (Αβοήθητοι – ενοικιαζόμενοι εργαζόμενοι στην Amazon) http://mediathek.daserste.de/sendungen_a-z/799280_reportage-dokumentation/13402260_ausgeliefert-leiharbeiter-bei-amazon

3<http://www.fr-online.de/wirtschaft/arbeitsbedingungen-amazon-bei-amazon--nur-eine-nummer-,1472780,21938888.html>